

Tikje te veel invuloefening

Gebeurtenis: theatervoorstelling *De Meiden* door Toneelgroep Amsterdam **Tekst:** Jean Genet **Vertaling:** Marcel Otten **Regie:** Katie Mitchell **Spel:** Chris Nietveld, Marieke Heebink, Thomas Commaert **Decor:** Chloe Lamford **Muziek:** Paul Clark **Gezien:** 07/01 Stadsschouwburg Groningen **Publiek:** 550
★★★☆☆

Verschoppelingen speelden een grote rol in leven en werk van de Franse schrijver Jean Genet. Hij was zelf zo'n vertrapte en putte daar een wonderbaarlijke levenskracht en artistieke inspiratie uit. Katie Mitchell is een hypergeëngageerde regisseur, die zich vooral bekommert om het milieu en de positie van de vrouw, die wat haar betreft ook in het theater nog altijd ondersneeuwd is.

Genet schreef in 1947 het toneelstuk *Les Bonnes*, (*De Meiden*), naar aanleiding van een moord van twee dienstmeiden op hun tirannieke werkgeefster. Mitchell regisseerde het stuk al op drie verschillende manieren voordat ze er nu Toneelgroep Amsterdam mee op pad stuurt. De meiden Claire (Marieke Heebink) en Solange (Chris Nietveld), zussen, spelen zodra hun dictatoriale Mevrouw de deur uit is een moordadig spel, waarbij Solange in de huid van Claire kruipt en 't

dan dreigend met een mes gemunt heeft op Mevrouw, gespeeld door Claire.

Dat dit, met sadomasochistische trekjes, uit de hand loopt zie je vanaf scène één: aan het einde zet Claire/Mevrouw vergiftigde thee aan haar lippen, die eigenlijk voor de échte Madam bestemd was. Zelfmoord om van alles af te zijn?

In die mooie sterfscène op het bed van de als hotelsuite aandoende kamer, komt nog een rij maatschappelijke verschoppelingen langs. De twee meiden zijn ook nog eens Pools, als symbool van de ons dienstbare buitenlanders. Voor een deel van het stuk hebben Heebink en Nietveld Poolse tekstregels geleerd (boventiteld, helaas niet overal in de schouwburg zichtbaar). De rol van Mevrouw wordt gespeeld door Thomas Commaert, als travestiet, vrouwman dus, kennelijk om de onderdrukker seksevrij te maken. Hij doet dat schitterend. Ook Heebink is sterk als Claire, Mevrouw 't meest direct bedienend, en Nietveld al helemaal zoals zij dribbelend loopt te redderen. Toch ontbreekt er iets in het stuk, ondanks de schitterende belichting en de sterke, sfeervolgende én -bepalende soundscapes, van Chopin naar techno. er is gebrek aan dynamiek.

De Meiden is in deze vorm haast een invuloefening, kaalgemaakt om de drijfveren van de regisseur naarvoren te halen. Niks tegen engagement, in tegendeel zelfs, maar hier doet het resultaat wat ouderwets aan. Extra prettig daarom dat die acteurs zo goed zijn.
ERIC NEDERKOOORN

Marieke Heebink als Claire en Thomas Commaert als Madame in *De Meiden*.

FOTO JAN VERSWEYVELD